

POD OPIEKĄ KRÓLA
STANISŁAWA – TWÓRCZOŚĆ
BACCIARELLEGO

TADEUSZ
BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii sztuki dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Katarzyna Jasińska
Recenzja merytoryczna – Katarzyna Porczak
prof. Radosław Cezary Gwizdon
Urszula Borowska
Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Pod opieką króla Stanisława – twórczość Bacciarellego

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji:

Klasy I–IV (w zależności od organizacji szkoły)/45 minut

Cele

Uczeń:

- poznaje środowisko artystyczne malarza;
- omawia mecenat artystyczny króla nad Bacciarellim;
- opisuje tematykę dzieł malarza;
- podczas opisu stosuje stosowną terminologię;
- wskazuje źródło ikonograficzne w temacie dzieła.

Metody/Techniki/Formy pracy:

- praca w grupach;
- burza mózgów;
- analiza;
- praca z zespołem klasowym.

Środki dydaktyczne:

- dzieła malarza;
- telefony komórkowe.

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna:

1. Zapoznanie uczniów z biografią artysty i przykładami prac wskazujących na barokowo-rokokowe wpływy: <https://www.lazienki-krolewskie.pl/pl/katalog/artysty/marcello-bacciarelli>.
2. Zapoznanie z portretem Izabeli z Czartoryskich Lubomirskiej z Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie.

Część właściwa:

1. Podział na 3 grupy – zapoznanie się uczniów z pracami malarza i śledzenie stron z miejscami, gdzie przechowywane są dzieła. Przygotowanie opisu cech portretów na podstawie ich analizy i pozyskanych informacji.

Przydział obrazów należy dostosować do uczniów ze SPE.

Dzieła do wykorzystania:

- Marcello Bacciarelli, „Portret Stanisława Augusta Poniatowskiego w stroju koronacyjnym” 1768 r., http://cyfrowe.mnw.art.pl/dmuseion/docmetadata?id=5362&show_nav=true;

- Marcello Bacciarelli, „Portret Stanisława Augusta z klepsydrą” 1793 r., <https://sosreb.wordpress.com/2013/05/08/portret-stanislaw-augusta-z-klepsydra/>; <http://culture.pl/pl/dzielo/z-klepsydra>;
- Marcello Bacciarelli, „Portret własny w brązowym fraku”, 1793 r., <http://cyfrowe.mnw.art.pl/true>

2. Prezentacja uczniów – opis dzieł z uwzględnieniem charakteru portretów.

Część podsumowująca:

1. Wskazanie różnych ujęć portretowych – mapa myśli.
2. Cechy twórczości malarza i określenie wpływu mecenatu na twórczość artysty.

Komentarz metodyczny

Lekcja została oparta o zastosowanie metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie, do korzystania z zasobów internetowych. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy; wykorzystać mocne strony ucznia, budować atmosferę pracy sprzyjającą wyzwaniu pozytywnych emocji i zdobywanie doświadczeń; dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę lub udostępnić wersję elektroniczną do odczytania na urządzeniach mobilnych mających funkcję powiększania; dostosować wymagania edukacyjne, stopień trudności zadań do możliwości ucznia, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, udzielając wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską; stosować ocenianie kształtujące i wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy, w jaki sposób może uzupełnić braki oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności; umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu, angażując w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych, np. prezentacji na temat mecenatów artystycznych w różnych epokach do klasycyzmu. Podczas lekcji rozwijane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej oraz w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (omówienie obrazów Bacciarellego), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (funkcjonowanie w grupie); w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się); umiejętności matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii (korzystanie ze źródeł internetowych).